

KRONIKA Knađbuzzańska

DEMOKRATYCZNY TYGODNIK REGIONALNY

Chełm — Hrubieszów — Włodawa

Adres Redakcji i Administracji
CHEŁM, ul. LUBELSKA 69 — TEL. Nr 6

Administracja czynna codziennie
przez niedziel i świąt
od 10 do 12 i od 16 do 18.

Redaktor przyjmuje we wtorki
od 12 do 13 i w piątki od 17 do 18

PRENUMERATA:

miesięcznie 70 gr.
kwartalnie 2 zł.
rocznie 8 zł.

CENY OGŁOSZEŃ:

Cała strona 150 zł. Ogłoszenia
drobne 10 groszy za wyraz

Chełm, a planowa akcja pomocy powodzianom.

W planowej akcji pomocy ofiarom katastrofalnej powodzi w Małopolsce Chełm i powiat chełmski zajmie zapewne jedno z pierwszych miejsc w naszym województwie. Posiedzenie organizacyjne Chełmskiego Powiatowego Komitetu Pomocy (Ofiarom Powodzi) które się odbyło w dniu 28 lipca, pokazało, że społeczeństwo nasze żywo odczuwa potrzeby całego organizmu państwowego. Bowiem klęska, jaka dotknęła pewną część terytorium państwa jest klęską całego państwa. Zarządzić złemu i powtórzyć straty będzie można tylko przy udziale wszystkich środków, jakimi rozporządza całe społeczeństwo.

Rząd i społeczeństwo

Akcja zbiórkowa odbywa się pod kierownictwem czynników rządowych przy szerokim udziale wszystkich warstw społeczeństwa.

Zebrań Komitetu Chełmskiego zwolniali i przewodniczył na niem p. Starosta Edward Woroniewicz, który w zgajeniu m. in. powiedział że akcja pomocy powodzianom wymaga nie jednorazowego, doraźnego, lecz długotrwałego wysiłku całego społeczeństwa.

Sekretarz Rady powiatowej p. Szeląg, który sekretarzował na zebraniu, zaznajomił obecnych danymi o powodzi i akcji pomocy powodzianom jakie ustalone zostały na konferencji przy udziale p. Wojewody.

Województwo Lubelskie, mimo, iż na swym terenie ma również trzy powiaty dotknięte powodzią (Janowski, Puławski, Garwoliński) w ogólnopolskim planie pomocy powodzianom ma przydzielony.

Jeden powiat z w. Krakowskiego

Powiatem, przydzielonym do wyżywienia i opieki naszemu województwu będzie prawdopodobnie powiat Mielecki. Ten powiat trzeba będzie zaopatrzyć w zboże do siewu jesiennego i wiosennego, kartofle oraz w odzież i produkty niezbędne dla wyżywienia ludności i paszę dla inwentarza żywego.

Ile Województwo powinno dać?

Na zaspokojenie potrzeb powiatu Mieleckiego potrzeba w przybliżeniu: 80.000 q zboża na wyżywienie; 40.000 q zboża na zasiew, 200.000 q kartofli. Dalej potrzebna jest pasza dla inwentarza, odzież, drzewo na odbudowę i t. p.

Normy ofiar

W tak ważnej akcji jak zbiórka pokaźnej ilości produktów nie można będzie ograniczyć się tylko do zbiórki od chętnych i społecznie. Tu trzeba pociągnąć skąpych samolubnych i opieszłych. Dlatego też w najbliższym czasie będą określone normy ofiar od wszystkich obywateli. Kupcy, przemysłowcy i rzemieślnicy zapłacą procent od świadectw przemysłowych, urzęd-

nicy, nauczycielstwo i t. p. procent od uposażenia, rolnicy określoną ilość kg. z morgi. Tym sposobem nawet przy bardzo niskim obciążeniu zbiorą się duże sumy.

Komitety gminne

Prócz wojewódzkiego i powiatowych komitetów zorganizowane już zostały Komitety Gminne. Natomiast ustalone są niewskazane tworzenie komitetów z podziałem na grupy społeczne i organizacyjne.

Powiatowy Komitet Wykonawczy

Na zebraniu wspomnianem na wstępie wybrano Komitet Wykonawczy, do którego weszli p.p.

- 1) Olgierd Gordziakowski — Prezydent miasta
- 2) Kreis pułk. — Komendant Garnizonu
- 3) Ks. Kan. Wacław Kosior — Dziekan Rz. Kat.
- 4) Ks. Kan. Gruszka — Dziekan Prawosł.
- 5) Ks. Pastor Matz
- 6) Józef Holysz — wójt gm. Krzywiczki
- 7) Marcin Domino — wójt gm. Staw
- 8) Zygmunt Zajączkowski — Kierownik Sądu Grodzk.
- 9) Kratko — Prezes Wyzn. Gminy Żyd.
- 10) Janusz Mostowski — Prezes B.B.W.R.
- 11) Tadeusz Tomaszewski — Prez. Zw. Legj.
- 12) Inż. Frankiewicz — Kierownik Oddz. Drogowego
- 13) Józef Budny — właśc. maj. Rejowiec
- 14) Teodor Bielicki — Prezes Zw. Ziemian
- 15) Jan Kiwerski, wł. maj. Stajne
- 16) Marian Niklewski, członek Rady Pow. z Roztoki
- 17) Inż. Adolf Garszyński — Prezes O. T. O. i K. R.
- 18) Antoni Pikulski — Inspektor Szkolny
- 19) Wincenty Zygmunt — Prezes Pow. Oddz. Naucz. Szk. Powsz.
- 20) Tadeusz Dąbrowski — Dyrektor Gimnazjum Państw.
- 21) Józef Jakubowicz — Dyrektor Państw. Szk. Rzem.
- 22) Dr. Ludwik Chemicki.
- 23) Bronisław Dziedzicki — Dyr. Wydz. Kontroli Dyr. Radomskiej
- 24) ppułk. Dr. Czarnek Komendant 2 Szpitala Okręg.
- 25) Izaak Lederman — Przedstaw. Kupiectwa Żyd.
- 26) Michał Walowski — Przedstaw. Kupiectwa Polsk.
- 27) Cyprjan Odorkiewicz — Sekretarz Zarządu Miejskiego.
- 28) Feliks Sobieszczyk — Insp. Sam. Gm.
- 29) Aleksander Hilgier — Przedstaw. Mieszczan
- 30) Tadeusz Illukiewicz — Wicestarosta chełmski
- 31) Leon Szeląg — Sekretarz Rady i Wydziału Powiatowego
- 32) Aleksander Łysakowski — Prezes Oddziału Prac. Gminnych
- 33) Ponadto do Wydziału Wykonawczego wchodzi p.p. Prezesi Komitetów Gminnych.

Prezydium Komitetu

wybrano w składzie następującym:

- 1) Edward Woroniewicz, starosta powiatowy — Przewodniczący.
- 2) Józef Holysz — I V. Przewodniczący
- 3) Izaak Lederman II V. — Przewodniczący
- 4) Bonawentura Matuszewski — Skarbnik
- 5) Leon Szeląg — I. Sekretarz
- 6) Cyprjan Odorkiewicz — II Sekretarz
- 7) Bronisław Dziedzicki
- 8) Janusz Mostowski
- 9) Antoni Pikulski

W celu ułatwienia Komitetowi pracy, postanowiono powoływać sekcje dla specjalnie określonych zadań i od razu wybrano dwie sekcje. — Finansową Zbiórkową i Imprezową.

Kto pierwszy złożył ofiary?

Nejprzeważnie pośpieszył z wydatną pomocą p. Józef Budny z Rejowca, ofiarowując jeden wagon zboża i jeden wagon kartofli. Cukrownia Rejowiec (też własność p. Budnego) wpłaciła od razu gotówkę 1.000 (tysiąc) złotych.

Należy zaznaczyć, że p. Budny zadeklarował i złożył te ofiary niezależnie od norm, jakie zostaną ogólnie przyjęte i jakie w swoim czasie złoży również.

Kto dalej?

Chełmski Oddział Polskiego Czerwonego Krzyża zbiera odzież

Na ulicach miasta ukazała się następująca odezwa:

W dniach od 10 do 12 sierpnia 1934 roku Sekcja P. C. K. przy Powiatowym Komitecie pomocy ofiarom powodzi organizuje zbiórki uliczną i w domach odzieży, bielizny i obuwi dla powodzian.

Zbiórka odbędzie się na terenie miasta Chełma.

Ofiary należy składać w dniach 10, 11 i 12 sierpnia w lokalu drużyn ratowniczych P. C. K. (ul. Lubelska Nr. 68 1 p. m. fot. Ilwiewskiego).

Niezależnie od tego auto sanitarne P. C. K. będzie objeżdżało wszystkie ulice miasta wzywając sygnałem trąbki do składania ofiar, a upoważnione osoby będą odbierały ofiary odzieżowe.

Porządek objazdów:

Dnia 10. VIII od godz. 9-12 i od 2-5pp. — I-szy rejon na południe od ul. Lubelskiej (ul. Pocztowa, Lwowska, Reformacka Ogrodowa etc).

Dnia 11. VIII od 9-12 i od 2-5 2-gi rejon na północ od ul. Lubelskiej (ul. Obłomska, Pierackiego, Sienkiewicza, Kolejowa etc).

Dnia 11. VIII. — od 2-5 3-ci rejon ul. Hrubieszowska, Lubelska, Piłchoni.

Komitet niewątpli, że wzrośnie w wielkiej klęsce jako dotknęła naszych współbraci, każdy pośpieszy z pomocą ofiarom powodzi.

Najbardziej pożądana jest odzież dla dzieci.

Prezes P. C. K. Oddz. Chełm

(—) Dr. Czarnek ppułk.

**Składajcie ofiary
na powodzian**

OD WYDAWNICTWA

W związku z reorganizacją, mającą na celu podniesienie poziomu „Kroniki Naddużańskiej” pod względem treści i usprawnienia Administracji, dotychczasowy Redaktor Odpowiedzialny i kierownik Administracji p. Antoni Piotrowski złożył na ręce Zarządu Stow. Przyjaciół Kultury Polskiej — pisemną rezygnację, która została przyjęta. Z dniem 1 sierpnia r. b. p. Piotrowski przestał pracować w naszym wydawnictwie.

Pismo odtąd podpisywać będzie p. Marja Solska jako redaktor odpowiedzialny.

W 20 ROCZNICE

Obywatele

W związku z 20 letnią rocznicą wymarszu w dniu 6 sierpnia 1914 r. z Krakowa 1. Kadrowej Kompanii Legionów Polskich, pod wodzą i Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego na bój z przemocą zabalców o wolność Polski, odbędzie się w Chełmie

UROCZYSTOŚĆ

według następującego programu:
w dniu 4 sierpnia godzina 18 ta
ca p e s t r z y k
w dniu 5 sierpnia godzina 9.30
Msza Święta w kościele parafjalnym Rozesłania Sw. Apostołów
godzina 10.45 Odczytanie pierwszego rozkazu z dnia 5 sierpnia 1914 i przemówienia

ZARZĄD MIEJSKI W CHEŁMIE
Nr 1. S. Prez.

godzina 11.30 D e f i l a d a

Dla zadokumentowania tej pamiętniej dla każdego Polaka rocznicy Zarząd i Komenda Powiatowego Związku Strzeleckiego w Chełmie urządza poczynając od dnia 5 sierpnia Tydzień Strzelectwa pod hasłem „Dziesięć strzałów ku Chwale Ojczyzny”.

Strzelanie odbędzie się na strzelnicy małokalibrowej przy ul. Lubelskiej. Strzelnica czynna codziennie od godz. 9 rano do 17.

Zysk z wyrzuczonej amunicji przeznaczony na powodzien.

Do wzięcia udziału w uroczystości Organizacje Społeczne wraz ze sztandarami oraz ogół Obywateli wzywa

KOMITET

Chełm, dnia 3 sierpnia 1934 r.

Obywatele m. Chełma

W roku bieżącym przypada 20 ta rocznica podjęcia walki zbrojnej o niepodległość Polski i wymarszu w pole w dniu 6 sierpnia 1914 roku Pierwszej Kadrowej Kompanii Wojska Polskiego z Krakowa pod wodzą Józefa Piłsudskiego.

Dla uczczenia tej wielkiej daty w życiu Narodu Polskiego, odbędzie się w Chełmie w dniach 4 i 5 sierpnia r.b. uroczystości, do udziału w których zapraszam wszystkich Obywateli m. Chełma, a pp. właścicieli nieruchomości wzywam do udekorowania domów flagami państwowymi.

Zast. Tymcz. Prezydenta

m. Chełma

(—) Fr. Pawlak

Obywatele!

W dniu 6 go sierpnia przypada 20 ta Rocznicą wymarszu Kompanji Kadrowej do Walki o Niepodległą Ojczyznę.

Dla zadokumentowania tej pamiętniej dla każdej Polki i każdego Polaka rocznicy, Zarząd i Komenda Powiatowa Związku Strzeleckiego w Chełmie urządza od dnia 6-go do 13 sierpnia „Tydzień strzelectwa” pod hasłem:

DZIESIĘĆ STRZAŁÓW KU
CHWALE OJCZYZNY

W dniu 5 sierpnia niech tysiące celnie oddanych strzałów świadczą o sile, potęgę, odwadze i gotowości bojowej naszego narodu.

Tydzień ten będzie ostrzeżeniem dla wrogów naszych, że ten kto pokusi się o ziemię naszą spotka się z milionami celnych strzałów oddanych z polskich karabinów, z polskiej amunicji i biada tym, którzy czynią zakusy o polską ziemię.

Niech więc w tygodniu tym nie zabraknie nikogo, Każda Polka, każdy Polak niech odda 10 strzałów Ku Chwale Ojczyzny.

Wszyscy strzelają na strzelnicy małokalibrowej w Chełmie przy ul. Lubelskiej (na vis a vis dawnej poczty) gdzie będą przygotowane karabiny, tarcze i amunicja.

Całkowity zysk z wyrzuczonej amunicji zostaje przeznaczony na powodzien, którzy tak bardzo dziś potrzebują naszej pomocy, ludziom których majątki całe i domostwa zabrał rozszalały żywioł powodzi.

Kto odda 10 strzałów Ku Chwale Ojczyzny spełni dwa święte obowiązki — obrony narodowej i pomocy powodziom.

Strzelania są jednocześnie zaliczane na odznakę strzelecką I, II i III klasy.

Strzelnica czynna będzie od 5 go do 13 go sierpnia w godzinach od 9-ej rano do 17-ej.

ZARZĄD I KOMENDA POWIATU
ZWIAZKU STRZELECKIEGO
W CHEŁMIE

Dzień Polaka z Zagranicy

W sierpniu r.b. Polska gościć będzie, zwołany przez Radę Organizacyjną, II Zjazd Polaków z Zagranicy. Zjazd ten będzie miał na celu zorganizowanie Światowego Związku Polaków. Będzie on połączony z wystawą „Polska i Polacy w świecie”, „Pierwszymi Igrzyskami Sportowymi Polaków z Zagranicy” i całym szeregiem innych imprez. Od 6-go do 12 tego sierpnia w całej Polsce będą się odbywały uroczystości pod hasłem „Dnia Polaka zagranicą”.

Zastanówmy się nad znaczeniem tych uroczystości organizowanych z dużym nakładem energii i pracy, mają one na celu, zgodnie ze staropolską tradycją gościnności, godne przyjęcie ukochanych gości, Polaków z zagranicy. A goście to niebyłe jacy, to nie obcy, nie cudzoziemcy, a bracia nasi kochani i bliscy sercu naszemu, gnani tęsknotą do Ojczyzny, przybywają żeby się związać serdecznymi węzłami z ukochaną Macierzą. A braci tych rodaków naszych przebywających poza granicami Polski i rozproszonych po wszystkich zakątkach świata, ilość wielka. Mało powiedzieć ilość to potęgą! 8 milionów Polaków przebywa poza granicami Polski! To czwarta część ludności naszego państwa. Niejedno państwo na świecie nie posiada tej ilości ludzi.

I zbiorą się przedstawiciele tej potężnej Polonii zagranicznej w Warszawie: wysłańcy czteromilionowej rzeszy wychodzącej ze Stanów Zjednoczonych, półtora milionowej masy naszych rodaków z Niemiec 800 tysięcy z Rosji Sowieckiej; 600 tysięcy liczących we Francji; 250 tysięcy w Branyli; 200 tysięcy na Litwie; 160 tysięcy w Czechosłowacji; 140 tysięcy w Kanadzie; 80 tysięcy w Rumunii; 60 tysięcy w Argentynie; poza tem z Lotwy, Australji, Belgji Jugosławji i tak dalej.

ZDROWO SMACZNIE I TANIO JADA SIĘ

W MLECZARNI Z. P. O. K. Lubelska 52.

ALEKSY RZEWSKI

Przyczyny polityczno-społeczne ostatniego zamachu stanu na Łotwie

Dokończenie.

Dziesiąta część obywateli, liczących — udział w ostatnich wyborach do sejmiku ma prawo złożyć za pośrednictwem prezydenta projekt ustawy normalnej, albo projekt rewizji konstytucji. Prezydent może tylko proponować rozwiązanie sejmiku i oddać tę sprawę pod głosowanie ludowe, na wniosek 1/3 głosów sejmowych prezydent może być zmuszony do ustąpienia. Języka urzędowego posiedzeń sejmowych konstytucja nie przewiduje. Niemcy mówią po niemiecku, Rosjanie i Żydzi po rosyjsku. Bez zgody sejmiku poseł nie mógł być aresztowany, a nawet schwytany na gorącym uczynku zbrodni to sejm na najbliższym posiedzeniu rozstrzyga tę sprawę. A więc krótkie sejmowe władztwo paraliżujące zupełnie władzę wykonawczą. Stosunki przypominające nasze przed majem. Korupcja i afery na różnym tle były dość częstym zjawiskiem na łotewskiej arenie sejmowej. Stan niesłychanego rozprężenia spowodowało rozbięcie i rozproszkowanie stronnictw politycznych prowadzących z sobą dość ostre walki nawet kosztem interesów państwa. Na 100 posłów w ostatnim sejmie łotewskim było znaczne rozbięcie na różne partie, co uniemożliwiało nieraz załatwienie, tak jak w Polsce przed majem, konieczności państwowych. W małej Łotwie istniały następujące stronnictwa:

- 1) Stronnictwo Chrześcijańsko — narodowe.
- 2) Bezpartyjne centrum
- 3) Związek włościański

- 4) Centrum demokratyczne
- 5) Stronnictwo nowych gospodarzy rolnych

- 6) Socjaliści (lewica)
- 7) Socjaliści (prawica)
- 8) Komuniści
- 9) Letgalska partja włościańska
- 10) Chrześcijańska partja letgalska
- 11) Partja katolicka — ludowa
- 12) Letgalska partja pracy
- 13) Partja Berga
- 14) Autonomiści Kempa
- 15) Bezrolni
- 16) Niemcy
- 17) Żydzi
- 18) Rosjanie
- 19) Polacy
- 20) Dziecy

Skład (nieścisły) ostatniego sejmiku łotewskiego, według przypuszczalnych informacji miejscowego konsultatu (Łódź) przedstawiał się następująco:

- 28 socjaliści (prawica i lewica)
- 14 związek włościański
- 8 związek drobnych rolników
- 6 Związek zawodowych robotników (komuniści)

- 6 Centrum demokratyczne
- 3 partja postępowo — dem.
- 5 stronnictwo chrześcijańsko — narodowe
- 7 Letgalska reprezentująca aż cztery stronnictwa

- 15 mniejszości
- 8 Drobne grupy i dziecy

100 Razem

Obecnie polityczną organizacją Polaków jest z w i ą z e k P o l a k ó w

na Łotwie z siedzibą w Dyneburgu. Do sejmiku został wybrany z listy polskiej sędzia — Jan Wierzbicki. W wyborach do rad miejskich Polacy przeprowadzili w Rydze jednego kandydata, w Lpawie jednego, w Rzeży, Lucynie i Krasławiu po kilku. Pomiędzy Polską a Łotwą istnieje szereg spraw uważanych za sporne a mianowicie sprawa terytorjalna, sześć gmin, sprawa mniejszości narodowych, sprawa odszkodowania polskich obywateli za wywłaszczone majątki. Przypuszczać należy że wyżej wymienione sprawy zostaną załatwione ze względu na fakt, że Polsce zależy na istnieniu niepodległej i silnej gospodarczo Łotwie. Popieranie Łotwy na terenie międzynarodowym leży w interesie „polskiej racji stanu”. Obecnie wybitniejszymi działaczami rządu po przewrocie są następujące osobistości znani działacze niepodległościowi i społeczni na Łotwie. 1) Premier i minister spraw zagranicznych — Karol Ulmanis, 2) Wice-premier — Skujenieks, 3) Finansy — Ekis, 4) Wojny — Palodis, 5) Min. Spraw wewn. — Gulbis, 6) Oświaty — Adamowicz, 7) Komunikacji — Einberg, 8) Sprawiedliwości — Abstasis, 9) Opieka społeczna — Rubulis.

Łotwa jest jeszcze jedynym zjawiskiem na tle współczesnej sytuacji politycznej, poczynania się ustroju parlamentarnego oraz politycznej odpowiedzialności ministrów. Wzmocnienie władz wykonawczych przy dzisiejszym hałasie gospodarczym staje się nie tylko koniecznością poszczególnych państw w interesie ich bytu ale w płaszczyźnie stosunków międzynarodowych ratunkiem przed bankructwem, żelaną koniecznością dziejową całego świata.

KONIEC.

I radzić będą nad sprawami wychodźstwa, nad ściślejszym zespolem się i współpracą z Macierzą bo wielkość i potęga Ojczyzny jest naszą i ich troską.

Widzimy z tego że „Święto Polaka z zagranicy“, które w Czelmie obchodzą będziemy w dniu 12 sierpnia, to święto wielkie mające być manifestacją uczuć zespalających wszystkich Polaków, bez względu na miejsce zamieszkania, w jedną potężną rzeszę, świadomą swych celów i zadań, przepojoną

miłością dla wspólnej Macierzy-Polski.

W dniu tym niech serca uderzą w jeden potężny rytm wzajemnej miłości, a od krańca po kraniec Rzeczypospolitej niech płynie okrzyk: Witajcie Bracia-Rodaacy z dalekich rubieży świata! niech serce nasze na łonie ojczyzny rozpromienia się wielką miłością ku wspólnej Macierzy, bo chwala i potęga Rzeczypospolitej to najpiękniejsze przykazanie każdego Polaka,

J. Szybowicz

Wypadki i Kradzieże

Dziki samosąd nad dzieckiem.

P. Tomasz Żukowski (Zakątek 9) jest widać człowiekiem, pozbawionym uczuć ludzkich, skoro schwytawszy rwącego owoco w ogrodzie 10-letniego Marjana Sokołowskiego, pobił dziecko niemiłosiernie, łamiąc mu rękę. Zapewne, że równie owoców z cudzych drzew nie może ująć bezkarnie, nawet dziecku, ale do wymierzenia cielesnej kary wogóle poszkodowany nie miał prawa. Mógł najwyżej zwrócić uwagę rodzicom. A jeżeli już zdecydował się na wymierzenie kary sam, nie powinien się zniecać. Wszak nie wolno bić nawet swoich zwierząt a nie tylko dzieci... cudzych, a tembardziej ich okaleczać. Wstyż, panie Żukowski! To nie poludzku!

Pożar.

W dniu 26 lipca o godz. 24 w zabudowaniach Stanisława Mogilewskiego w Sawinie wybuchł pożar, powstały najprawdopodobniej z nieostrożnego obchodzenia się z ogniem. Pastwą padła tu szopa i bróg z sianem (ogólnej wartości 180 zł.). Ogień następnie przenosił się na dom Wasyli Marko, powodując spalenie się doszczętnie i stratę 1100 zł.

Kradną nawet na miejscu wiecznego spoczynku.

W ubiegłym miesiącu na cmentarzu Rzymsko-katol. w Wojsławicach jakiś barbarzyński opryszek ukradł żelazne ogrodzenie, postawione przez Walentynę Kisielewską na grobie syna.

Zagadkowe zniknięcie kamieni.

Jeden z mieszkańców ul. Narutowicza prosi nas o publiczne zwrócenie uwagi, że przywieziony w ilości kilkudziesięciu fur przez funkcjonariuszy Zarządu Miejskiego kamień na przebrukowanie jezdni, po kilku miesiącach daremnie wyzeczkiwania na zrobienie zeń użytku, uprzykrzył sobie dalsze leżenie w kałużach błota zalegających tę ulicę i zmienił miejsce pobytu. Prostu gdzieś znikł. Jedni twierdzą, że został on poproszony ukradziony przez jakichś pomyślowych dostawców kamienia na szosę, a drudzy znów — że nie miała tu miejsca kradzież, lecz kamień zabrany został z wiedzą i zgodą Zarządu miejskiego po to, aby znów na innej ulicy mieszkańcy pocieszyli się, że będą mieli zabrukowaną jezdnię. Tak czy owak, kamień znikł wraz z nadzieją mieszkańców ulicy Narutowicza na to, że będzie ona w tym roku przebrukowana i uporządkowana

Końskie „paszporty“ na odpuszczenie.

Podczas odpustu w Wojsławicach z kieszeni Adama Wojtasiuka (Podwysokie, gm. Skierbieszów) skradziono dwa dowody tożsamości koni, wystawione na wałacha i klacz. Istnieje przypuszczenie, że kradzieży dopuścili się koniokradzi w celu zaopatrzenia w „paszporty“ kradzionych koni.

„Zabłąkana owieczka“

1 b.m. pełniący służbę na ulicach Czelma posterunkowy Modrzejewski zatrzymał podejrzanego osobnika przy którym znalazł w trych łom żelazny latarkę elektryczną i t. p. „gratki“, potrzebne do „nocnych robót“. Badany na policji osobnik podawał różne zmyślone nazwiska, aż wreszcie przyśnięty do muru, przyznał, że nazywa się Mikołaj Póziakiewicz i jest zbiegłym w maju r.b. z więzienia w Tarnopolu przestępcą odsladowującym karę 3-letniego więzienia co po sprawdzaniu okazało się istotnem.

„Zabłąkana owieczka“ powróciła do swoich w Tarnopolu.

Drygał... ukradł.

Teodor Szynkaruk (Pijarska 4) zameldował na policji, że jakiś nieznaną sprawca za pomocą oderwania kłódki dostał się do jego mieszkania, skąd skradł mu 21 złotych. Sprawcą kradzieży, jak wykazało dochodzenie policyjne, okazał się Kazimierz Drygał (Lwowska 91).

Słodka kradzież.

P. Elżbieta Żywotkiewicz, właścicielka cukierni „szwajcarskiej“, zameldowała, że do pracowni cukierniczej zakradł się jakiś nieznany sprawca, który skradł półtora kilograma cukierków wartości 12 złotych.

„Specjalista“

od włamywania się do mieszkań oknem, który przed kilku dniami dostał się tą drogą do lokalu Powiatowej Spółdzielni Spożywców, gdzie skradł 120 zł. złożył w nocy na 2 sierpnia wizytę p. Feliksowi Sobieszcukowi, inspektorowi Samorządu Gminnego, (Hrubieszowska 46). Tu się jednak nie-

wiele pożywił, gdyż w kieszeni śpiącego p. Inspektora znalazł tylko 4 złote i zegarek. Gdy zabierał się do dalszego plondrowania po mieszkaniu, gospodarz się obudził, więc gość nieproszony uciekł tą samą drogą, co przyszedł, t.j. przez okno. Alarm uczyniony przez p. S. spowodował tylko zbudzenie się domowników i sąsiadów, ale złodziej z zegarkiem i 4-ma złotymi przepadł.

Wiedzieli, gdzie czego szukać.

Jednej z pięknych nocy lipcowych w lokalu popularnej kawiarni „SIM“ za pomocą włamania się do szafy dokonano niezwyklej kradzieży—sto skradziono... talę kart do gry. Podobno kradzieży dokonali złodzieje—młotnicy gry „oczko“, którzy mając chęć zagrać, a nie mogąc spowodować spóźnionej pory kart kupić, pożyczili sobie tam gdzie się je spodziewali znaleźć. Należy podkreślić dżentelmeński stosunek członków złodziejskiego klubu „oczkowego“ do klubu „brydżowego“. Oto prócz kart i rewolweru z lokalu SiMa nie zginęło.

SPORT

W dniu 12 sierpnia 1934 r. odbędzie się kolarski bieg turystyczny na trasie 104 km. (Czelm—Piaski Luterskie — Krasnystaw — Rejowiec — Czelm) urządzany staraniem Komendy powiatowej Zw. Strzel. w Czelmie ul. Lubelska №1, gdzie zapisy zawodników do biegu będą przyjmowane do dnia 10 sierpnia b. r.

Oplata za uczestnictwo w biegu 3 zł. od zawodnika.

I, II i III miejsce w biegu zostaną nagrodzone.

Jednocześnie tegoż samego dnia odbędzie się bieg kolarski na trasie 50 km, o mistrzostwo m. Czelma. Za bieg 50 kilometrów przewidziane są również nagrody.

W biegu tym mogą brać udział osoby niestewarzyszone.

ALEKSY RZEWSKI

PAŃSTWO W ŚWIELE NAUKI I WYCHOWANIA OBYWATELSKIEGO

Po wielu latach zmagani, moralnych mak i niewoli mamy narodzić państwo własne od brzegów szumiącego Bałtyku, aż po śniegiem osrebrzone Tatry rozciągają się granice wskrzeszonej Ojczyzny. Niepodległy byt państwowy nakłada jednak na wszystkich obywateli obowiązki uświadomienia dokładnego charakteru i zadań nowoczesnego państwa. Każdy więc obywatel polski winien znać dokładnie dziesięć przykazań państwa nowoczesnego.

1) Co to jest państwo? Państwo jest uosobieniem prawnym narodu, jest podmiotem i podstawą władzy publicznej. Państwo jest to związek ludzi zamieszkujących na pewnym terytorjum i posiadających najwyższą władzę suwerenną. Państwo jest to ujęta w granicach przestrzeni ziemi z jej tworam i ludzkością, na niej zamieszkałą, a następnie wszelkiego rodzaju urzędzenia służące do władania i gospodarowania na niej. Państwo jest związkiem psycho-fizycznym, jest formą życia społecznego. Państwo stanowi organizację, którą wogóle życie społeczne umożliwia, ramy w obrębie których może nastąpić dalszy rozwój społeczeństwa. Państwo to tylko środki do osiągnięcia celów służących w ostatecznej instancji, to techniczna przepisy całości najrozsądniejszej i najbardziej celowej. Państwo dobrze zorganizowane zapewnia zasadnicze warunki wszelkiego rozwoju kultury i cywilizacji, a mianowicie usunięcie anarchii i wzmożenie bezpieczeństwa publicznego. Im wyższa jest kultura danego

społeczeństwa tem wyższe i głębsze, w świadomości obywateli, jest poczucie państwowe.

2) Stosunek państwa do prawa. Władza państwowa nosi charakter publiczno-prawny nie zaś prywatno-prawny. Różne istnieją teorie charakterystyczne istoty i zadania państwa.

a) Teoria organiczna (Spencer Bluntschli) twierdzi, że państwo należy pojmować i uzasadniać metodą przyrodniczą, jako rezultat koniecznej właściwości ludzkich otoczeń, warunków geograficznych, etnologicznych, ekonomicznych, historycznych.

b) teoria humanistyczna uważa związki ludzkie za organizmy duchowo-moralne posiadające własną wolę ogólną niezależną od woli indywidualnej. Związki te posiadają łyt rzeczywistą, egzystencję realną oraz wolę zbiorową, odrębną od woli poszczególnych członków wchodzących w skład związku.

c) Teoria prawna reprezentowana przez francuskiego prawnika Esmein'a oraz niemieckiego Jelinka. Teoria ta uważa państwo za „osobę prawną“ za przedmiot praw i obowiązków. Ujmuj: ona państwo w formie prawnej najbardziej produkcyjnej, najbardziej praktycznej, pozwalającej najlepiej regulować stosunki prawne między państwem, a obywatelami.

d) Teoria solidarystyczna, reprezentowana przez Duguit'e, Naczelną zasadą tej teorii jest uznawanie reguły prawnej jako reguły postępowania wynikającej z zasady solidarności ludzkiej, ustawy są obowiązujące tylko o tyle o ile są zgodne z solidarnością społeczną.

Teoria organiczna nie zdaje sobie dostatecznie sprawy z stosunku pomiędzy organizmem fizycznym a życiem społecznym

Teoria humanistyczna nosi charakter mistyczny i neguje zupełnie stosunki gospodarcze państwa.

Teoria solidarystyczna nie uznaje ani osobowości prawnej państwa, ani prawa podmiotowego, ani zwierzchnictwa narodowego lub państwowego, wobec solidarystyki społecznej.

Teoria prawna jest najdobitniejszą i trafniem określeniem najważniejszych atrybutów władzy państwowej.

3) Naród a państwo Naród jest to społeczność żyjąca organiczna, państwo to ujęte w granice przestrzeni ziemi z ludzkością i władzą suwerenną. Naród może się rozwijać pozabawiając nawet własnego państwa. Naród w świecie społecznym przedstawia najwyższy stopień uspołecznienia. Naród ma pewne wspólne uczucia, musi pragnienie, dążenie, które przejawiają się w jego kulturze, piśmiennictwie, sztuce, wierzeniach, instytucjach i ciągłości dziejowej. Naród jest więc psychicznym nie cielesnym organizmem, tam gdzie jest naród, tam istnieje jednocześnie patriotyzm, istnienie patriotyzmu, według Augustyna Thierry — jest oznaką istnienia narodu. Poczucie zaś patriotyzmu streszcza on w wyrazach Salustjusza: „tego samego chcieć i tego samego nie chcieć“. Patriotyzm jest największą rekwizją istnienia narodu. Do spotęgowania poczucia narodowego nieodzownym warunkiem jest posiadanie własnego państwa. Przez instytucje wzajemności życiowej, przez wspólną pracę nad utrzymaniem i ulepszeniem ustroju, krzepi się kształci instynkt państwowy. Wspólny nacisk wrogów ościennych cementuje w jedno, różne plemina i rasy. Pojęcie narodu jest wyższe od państwa. Państwo polskie istniało już w wieku X, a poczucie jedności narodowej ukształtowało się dopiero w końcu XIII wieku.

(dalszy ciąg nastąpi)

Związek Buchalterów w Chełmie.

Z inicjatywy i w mieszkaniu p. Goldszmita odbyło się zebranie gromady buchalterów, którzy postanowili założyć w naszym mieście oddział Związku buchalterów. W tym celu postanowiono zwrócić się do Centrali w Warszawie z prośbą o przysłanie statutu i wskazówek co do sposobu założenia Oddziału Związku.

W najbliższym czasie, po nadejściu z Warszawy statutu odbędzie się szersze zebranie wszystkich zainteresowanych.

Pożar.

31 lipca r. b. wybuchł pożar w zagrodzie Jana Skaczuka, w Bursowni, gm. Olchowiec. Pastwa ognia padła — Obora, stodoła, 2 cielęta, 4 prosiąt zboże wart. 2348, zł. Ogień następnie przerzucił się na budynki Maksyma Pietruka, gdzie spaliły się: stodoła obora, ubranie, bielizna i t.p. — wartości 3240 zł.

Przyczyna pożaru narazie nie ustalona.

Napad rabunkowy

W dniu 31 lipca r. b. na szosie pod Strupinem Małym w czasie reperacji roweru został napadnięty Tadeusz Grabowski uczeń Szkoły Rzem. w Chełmie przez 2 nieznanych narazie opryszków, którzy pobili chłopca odbierając mu rower.

Wszczęte na drugi dzień b. energiczne dochodzenia policyjne doprowadziły do wykrycia sprawców, Są to 2 mieszkańcy Sielca,

gm. Rakolupy Józef Paziak i Bolesław Rydel.

Rower oddano właścicielowi, a bandyci zamieszkali w rządowych pałacach nad Uherką.

Postępek swój tłumacząc stanem nietrzeźwym. To tłumaczenie nie będzie brane pod uwagę przez sąd, gdyby też bowiem każdy pijak, zostawał bandytą, to wtedy należałoby surowo karać tych, którzy się upijają.

Osobiste

Pan Zast. Tymcz. Prezydenta Franciszek Pawlak, który wykorzystał tylko 10 dniowy urlop wypoczynkowy, powrócił i objął urządowanie w zastępstwie urlopującego p. Tymcz. Prezydenta p. Gordziakowskiego.

Instrumenty muzyczne,
artykuły radiowe
elektrotechniczne i fotograficzne
poleca

N. Gojzen

Chełm, ul. Lubelska 60.
CENY KONKURENCYJNE

Scena, estrada i ekran.

„Ton” wyświetla dramat „Symfonia życia”. W roli głównej John Boleski i Gloria Stuart. Jako popołudniówka wyświetlany jest film polski „Bezimienni Bohaterowie”.
W „Corsie” Tom Mix w sensacyjnym dramacie „Mój przyjaciel król”.

Składajcie ofiary na powodzian

Która z Pań Piękna
chce być

niech używa
KREM i MYDŁO „JAGODA”
oraz Delektor

Aptekarza G. Dziemskiego

Poleca się również
sezonowe artykuły
OLEJEK do OPALEŃ
PUDER od ROTU

ZAWIADOMIENIE.

Z dniem 1 sierpnia b.r. zostaje otwarta w Chełmie przy ul. Reformackiej, róg Strazackiej (obok Magistratu dom Sokulera

specjalność: Pierwszorzędna polska pracownia

okryć damskich i futer
PALTA,
KOSTJUMY
AMAZONKI
UBIORY
NARCIAKARSKIE

Proszę Sz. Kl. o łaskawe zaszczycenie
swoimi obrotami

F. ŻURAWSKI

b. współpracownik f. „Herse”, „B-cia Jabłkowscy
i innych pierwszorzędnych firm warszawskich

Uwaga!

Zmiana lokalu

SPÓŁDZIELCZA KSIĘGARNIA SZKOLNA
„PROMYK”
CHEŁM, ULICA LUBELSKA

Prosimy wszystkich
kierowników
Spółdzielczą
księgarnię
„PROMYK”

mieści się obecnie w
lokalu o jeden sklep
wyżej

Dom murowany 3 pokoje, przed-
pokój i kuchnia
plac 600 mtr. kw. tuż przy stacji
i poczeko w Uhrsku. Zaraz do
sprzedania. Cena zł. 3.500. Wia-
domość na miejscu, Moranowice.

Km. Nr 759/33r.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmie, rewiru 1-go urzędujący w Chełmie przy ulicy Lubelskiej pod Nr 76 na zasadzie art. 679K. P. C. obwieszcza, że w dniu 17 września 1934 r. od godziny 10 rano, w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Chełmie odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości miejskiej składającej się z frontowego placu o powierzchni 75,22 mtr. kwadratowych, domu murowanego piętrowego niowykończanego, przeznaczonego na dom rozrywkowy, szopy drewnianej z desek i studni betonowej z pompą; położonej w powiatowym mieście Chełmie przy ulicy Obłotowskiej, oznaczonej numerem polio. 28, która stanowi własność Rusińskiego Stowarzyszenia Dobroczyńności „Ridna Chata” w Chełmie.

Nieruchomość ta ma urządzoną księgę hipoteczną w Wydziale Hipotecznym przy Sądzie Grodzkim w Chełmie.

Powyższa nieruchomość została oszacowana na sumę zł. 12.000
Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywoływania t. j. od kwoty zł. 9.000.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotówkę w kwocie zł. 1200 albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane inne wiadomości warunki odmienne, że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli te osoby przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu nakazujące, zawieszenie egzekucji. W ciągu ostatnich 2-ech tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Chełm, dnia 27 lipca 1934 r.

Komornik
Mieczysław Niemirycz

DYREKCJA Państwowej Szkoły Rzemieślniczej w Chełmie

podaje do ogólnej wiadomości, że w roku bieżącym

Egzaminy do klasy pierwszej wydziału ślusarsko-mechanicznego

odbędą się w czasie od dnia 17 do 20 sierpnia 1934 r. o godzinie 9 rano, w lokalu szkoły przy ul. Pocztowej Nr 64.

Podania o przyjęcie do szkoły przyjmuje kancelaria szkoły codziennie oprócz niedziel i świąt od godz. 9 do 15

Zamieszkiwanie na prywatnych mieszkaniach unormowane zostało osobnym regulaminem, obowiązującym wszystkich uczniów.

Do podania należy dołączyć:

- 1) Metrykę urodzenia
- 2) Ostatnie świadectwo szkolne
- 3) Świadectwo zdrowia i powtórnego szczepienia ospy.
- 4) Krótki życiorys własnoręcznie napisany przez kandydata
- 5) Dwie fotografie
- 6) Opłatę egzaminacyjną w wysokości 3 złotych,

Dyrekcja Szkoły

Prywatne Męskie Gimnazjum Biskupie

w LUBLINIE

(Czwartek) ul. Krzywa Nr. 29

Z początkiem roku szkolnego 1934/5 t.j. od dnia 20 sierpnia zostaje przeniesione do gmachu na „Czwartek”, wybudowanego według najnowszych wymagań dydaktyki, pedagogii i higieny szkolnej.

Opłata za naukę wraz z utrzymaniem w internacie wynosi zł. 850 rocznie

i może być uiszczana w ratach miesięcznych.

Egzaminy wstępne do klasy pierwszej gimnazjalnej nowego ustroju rozpoczną się w dniu 17 sierpnia o godzinie 8 rano w gmachu gimnazjum na „Czwartku”.

Podania o przyjęcie składać można w kancelarii gimnazjum w dni powszednie od godziny 8-ej rano.

Bliższych informacji udziela dyrektor w godzinach urzędowych. Prospekty ze szczegółowymi danymi, dotyczącymi przyjęcia kandydatów na życzenie osób zainteresowanych wysyła pocztą kancelaria gimnazjum.

Prywatne Męskie
GIMNAZJUM BISKUPIE
w Lublinie

Redaktor odpowiedzialny MARJA SOLSKA

Wydawca: STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ KULTURY POLSKIEJ w CHEŁMIE

Tłoczono w drukarni „ZWIERCIADŁO” Chełm, Lubelska Nr 56.